

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/25/2013
Identifikačné číslo spisu:	1111233336
Dátum vydania rozhodnutia:	19.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Seman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1111233336.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: R. R., nar. XX.XX.XXXX, N. II/7, S., občan SR, zastúpený: FUTEJ & Partners, s. r. o., Radlinského 2, 811 07 Bratislava, IČO: 35 955 341, proti žalovanému: JUDr. Marek Letkovský, so sídlom kancelárie Legionárska I/C, 831 04 Bratislava, správca úpadcu PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE, so sídlom Poľná 1, 811 08 Bratislava, IČO: 35 784 717, o určenie právneho dôvodu, vymáhateľnosti a výšky popretej pohľadávky, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7Cbi/82/2011, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. augusta 2013, č. k. 2 CoKR/57/2013-30, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. augusta 2013, č. k. 2 CoKR/57/2013-30 a uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 24. apríla 2012, č. k. 7Cbi/82/2011-8 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I uznesením z 24. apríla 2012, č. k. 7Cbi/82/2011-8 nepripustil zastúpenie žalobcu splnomocneným zástupcom Ing. M. H., CSc., bytom F. 24/1, Y., a nepripustil zastúpenie žalobcu advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o. Z odôvodnenia vyplýva, že v konaní sa žalobca domáha určenia právneho dôvodu, vymáhateľnosti a výšky jeho pohľadávok v rozsahu prihlásenom do konkurzu na majetok úpadcu PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE, ktorý vedie Okresný súd Bratislava I pod sp. zn. 3K/95/2010. Žalobný návrh zo dňa 22.09.2011 v mene žalobcu podpísal JUDr. Daniel Grigel' z advokátskej kancelárie FUTEJ & Partners, s. r. o. Žalobca dňa 23.05.2011 splnomocnil fyzickú osobu Ing. M. H., CSc., aby ho zastupoval a konal v jeho mene a na jeho účet v celom rozsahu vo všetkých právnych úkonoch bez obmedzenia ako veriteľa v konkurznom konaní, začatom 18.01.2011 a pre prípad vyhlásenia konkurzu aj na neobmedzené zastupovanie v konkurze voči tomuto úpadcovi s tým, že splnomocnenec je oprávnený v mene žalobcu vykonávať všetky jeho práva ako veriteľa a plniť povinnosti podľa zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len ZKR), ako aj konať v incidenčných sporoch. Dohodli sa tiež, že splnomocnenec je oprávnený v rozsahu splnomocnenia udeliť plnomocenstvo inej osobe, aby namiesto neho konala za splnomocniteľa. Splnomocnenec dňa 24.08.2011 splnomocnil advokátsku kanceláriu FUTEJ & Partners, s. r. o., aby namiesto neho konala za žalobcu v celom rozsahu v konkurze na

majetok úpadcu PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKE INVEŠTÍCIE, čím jej vzniká oprávnenie vykonávať v konkurze za navrhovateľa všetky práva veriteľa podľa ZKR. Súd prvého stupňa s poukazom na ustanovenia § 24, § 27 ods. 1 a 2 O. s. p. konštatoval možnosť fyzickej osoby spôsobilej na právne úkony dať sa v konaní zastupovať ktoroukoľvek inou fyzickou osobou spôsobilou na právne úkony, pričom táto osoba môže konať jedine osobne. Nepripustné je zastúpenie osobou zrejme nespôsobilou na riadne zastupovanie alebo ak ako zástupca vystupuje v rôznych veciach opätovne. Súd zistil, že Ing. M. H., CSc. vystupuje iba v súdnom oddelení 7Cbi ako splnomocnený zástupca v mnohých ďalších konaniach, a preto v zmysle ustanovenia § 27 ods. 2 O. s. p. zastúpenie touto fyzickou osobou nepripustil. Okrem toho splnomocnenec musí konať v mene splnomocniteľa výlučne osobne a nemôže sa dať zastúpiť iným splnomocnencom ako ďalším zástupcom, a to ani advokátskou kanceláriou. Preto s poukazom na kogentné zákonné ustanovenie a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5 Obo 51/2012 zo dňa 18.07.2012 nepripustil ani zastúpenie žalobcu advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o. Na základe žalobcom podaného odvolania Krajský súd v Bratislave uznesením uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. Vo svojom rozhodnutí skonštatoval, že súd prvého stupňa rozhodol vecne správne a svoje rozhodnutie o zásadných dôvodoch nepripustenia zastúpenia navrhovateľa Ing. M. H., CSc. a advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o. náležite odôvodnil tým, že všeobecný splnomocnenec, ktorým je fyzická osoba, nemá ex lege substitučné oprávnenie, a preto musí konať za zastúpeného výlučne osobne, teda nemohol právne relevantne splnomocniť advokátsku kanceláriu FUTEJ & Partners, s. r. o. na podanie incidenčnej žaloby za splnomocniteľa, ani na zastupovaniev incidenčnom konaní, nahliadanie do súdneho spisu a kvalifikované preberanie súdnych písomností. Zdôraznil, že z obsahu plnomocenstva, ktoré udelil navrhovateľ Ing. H., možno vyvodiť, že ide o plnomocenstvo sčasti procesné (napr. podanie incidenčnej žaloby, zastupovanie v incidenčnom konaní - do 31.12.2012, neskôr v zmysle § 27 ods. 3 posledná veta) a sčasti hmotnoprávne (napr. zastupovať splnomocniteľa na schôdzi veriteľov, vedenej správcom). O d procesného plnomocenstva podľa ustanovení § 24 až § 28 O. s. p. treba odlišovať tzv. hmotnoprávne plnomocenstvo udelené podľa ustanovení § 31 až § 33b Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 33a Obč. zák. umožňuje splnomocnencovi (ktorým môže byť fyzická alebo právnická osoba) udeliť plnomocenstvo ďalšej osobe, aby namiesto neho konala za splnomocniteľa, a to v prípade, ak to výslovne vyplýva z plnomocenstva, alebo ak je zástupcom právnická osoba, čo však ustanovenie § 27 ods. 1 O. s. p. výslovne zakazuje. Rozhodnutie súdu prvého stupňa tak ako vecne a právne správne v celom rozsahu potvrdil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie a žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že sa uznesenie súdu prvého stupňa zrušuje a konanie vo veci zastavuje. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/, O. s. p., t. j., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a ako dovolací dôvod uvádzal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.). Podľa dovolateľa je nedostatok zastúpenia účastníka konania odstrániteľným nedostatkom podmienok konania s tými procesnými dôsledkami, že súd sa musí v súčinnosti s účastníkmi pokúsiť tieto nedostatky odstrániť, v opačnom prípade musí konanie zastaviť (v zmysle § 104 ods. 2 O. s. p.). Tým, že súd prvého stupňa takto nepostupoval, odňal žalobcovi ako účastníkovi svojim postupom možnosť konať pred súdom. Hoci odvolací súd konštatoval, že predpoklady na vylúčenie zastúpenia Ing. H. v prejednávanej veci neboli podľa § 27 ods. 2 O. s. p. v časti, že ako zástupca vystupuje v rôznych veciach opätovne, naplnené, následne si protirečil tým, že potvrdil napadnuté uznesenie prvostupňového súdu o nepripustení zastupovania Ing. M. H., CSc. Taktiež si odporuje postup prvostupňového súdu s prijatým uznesením tým, že opakovane a bez výhrad k zastúpeniu účastníka konal s právnym zástupcom žalobcu v prebiehajúcom konaní, hoci následne toto zastúpenie ako nezákonné nepripustil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania a že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je opodstatnené.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak:

a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,

b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska.

Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak:

a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,

b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O. s. p.).

V danom prípade odvolací súd napadnutým uznesením uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Dovolanie žalobcu preto podľa ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je. Prípustnosť dovolania žalobcu by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru žalobcu v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesné nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa ustanovenia § 24 O. s. p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ak nejde o zastupovanie podľa § 26 , môže si účastník zvoliť za zástupcu len fyzickú osobu. V tej istej veci môže mať účastník súčasne len jedného zvoleného zástupcu; to neplatí, ak ide o zastúpenie podľa § 25 .

Podľa ustanovenia § 27 ods. 1 O. s. p. účastník sa môže dať zastúpiť aj ktoroukoľvek fyzickou osobou spôsobilou na právne úkony. Tento zástupca môže konať jedine osobne.

Podľa ustanovenia § 42 ods. 3 O. s. p. pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie

náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 O. s. p. sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať. Ak ide o podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, odošle súd uznesenie do 60 dní od doručenia takéhoto podania.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa ako neprípustné vyhlásil zastúpenie žalobcu splnomocneným zástupcom Ing. M. H., CSc. z dôvodu, že tento nemohol žalobcu v konaní zastupovať, nakoľko vystupuje ako zástupca v rôznych veciach opätovne. Odvolací súd sa s týmto názorom nestotožnil, uviedol však, že neprípustnosť jej zastupovania v konaní je daná v zmysle ust. § 27 ods. 3 O. s. p. Súd ďalej zhodne dospeli k záveru, že keďže zastupovanie žalobcu Ing. M. H., CSc. nie je prípustné, nie je možné aby, aby mohla splnomocniť ďalšiu osobu jeho zastupovaním, teda nebolo účinne udelené plnomocenstvo na zastúpenie žalobcu v konaní advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca podal žalobu dňa 22.09.2011 prostredníctvom advokátskej kancelárie FUTEJ & Partners, s. r. o., za ktorú žalobu podpísal jej advokát a konateľ - JUDr. Daniel Grigel. K žalobe bolo pripojené plnomocenstvo zo dňa 04.03.2011, ktorým žalobca splnomocnil Ing. M. H., CSc. na zastupovanie v konkurze na majetok úpadcu PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE a o. i. aj zastupovať žalobcu v incidenčnom konaní. Splnomocnenec následne plnomocenstvom zo dňa 24.08.2011 splnomocnil advokátsku kanceláriu FUTEJ & Partners, s. r. o., v rovnakom rozsahu.

Zo spisu vyplýva, že Ing. M. H., CSc. sa aktívne ako zástupca žalobcu žiadnym spôsobom nezúčastnil, nepodal za neho žalobu ani odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa a v predmetnom konaní ako zástupca žalobcu priamo nevystupoval. Nebol preto dôvod, aby súd prvého stupňa bez návrhu rozhodoval o neprípustnosti zastupovania žalobcu. Vzhľadom k nadbytočnosti uvedeného výroku, sa dovolací súd vecnými dôvodmi, ktoré viedli k jeho vydaniu a následne potvrdeniu odvolacím súdom nezaoberal. Zástupca žalobcu - Advokátska kancelária FUTEJ & Partners, s. r. o. preukazovala oprávnenie na zastupovanie žalobcu v konaní plnomocenstvami zo dňa 04.03.2011 a 24.08.2011.

Pokiaľ súd prvého stupňa dospel k záveru, že zástupca žalobcu (ktorý žalobu za žalobcu podal a podpísal) nedisponuje riadnym plnomocenstvom na zastupovanie, keďže ide o odstrániteľnú vadu konania, mal tohto účastníka vyzvať v zmysle ust. § 43 O.s.p. na odstránenie väd návrhu predložením riadneho plnomocenstva udeleného zástupcovi - advokátskej kancelárii FUTEJ & Partners, s. r. o alebo doplnenie žaloby o chýbajúcu náležitosť v zmysle ust. § 42 ods. 3 O. s. p., t. j. podpis žalobcu. Keďže súd prvého stupňa takto nepostupoval a uvedený nedostatok nebol odstránený ani v konaní pred odvolacím súdom, odňali súde svojim postupom žalobcovi ako účastníkovi možnosť konať pred súdom.

Výskyt niektorej z väd uvedených v § 237 O. s. p. zakladá v každom prípade prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v takto postihnutom konaní; zároveň je ale tiež samostatným dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť (§ 243b ods. 1 O. s. p.), lebo takéto rozhodnutie nemožno považovať za správne. So zreteľom na túto vadu Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie odvolacieho súdu a rovnakou vadou postihnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 243b ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 3 O. s. p. zrušil.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.